

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Differentiaali- ja integraalilaskenta I.1

2. välikoe

13. 12. 2004

1. Osoita funktion raja-arvon määritelmän perusteella, että

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+1}{x^2+1} = 1.$$

2. Tarkastellaan funktiota $f:]0, \pi[\rightarrow \mathbb{R}$

$$f(x) = \ln \sqrt{1 + \sin^2 x}.$$

(a) Derivoi funktio f .

(b) Millä x funktiolla f on lokaali maksimi kohdassa x ?

3. Tarkastellaan funktiota

$$f(x) = \frac{e^{\sin x}}{e^x + e^{-x}}.$$

Osoitettava, että f saavuttaa suurimman arvonsa, eli että on olemassa a , jolle kaikilla x pätee $f(x) \leq f(a)$. Tehtävässä saa käyttää kaikkia koulussa opittuja sinin ja eksponenttifunktion ominaisuuksia kuten tietoa, että $e^y \rightarrow \infty$ kun $y \rightarrow \infty$. (Huom: tehtävä ei liity derivaattoihin.)

4. Oletetaan, että $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ ja $g: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ ovat jatkuvia ja lisäksi $f'(x)$ ja $g'(x)$ ovat olemassa kaikilla $x \in]0, 1[$. Oletetaan, että $f(0) > g(0)$ ja kaikilla $x \in]0, 1[$ pätee $f'(x) \geq g'(x)$. Osoita, että $f(1) > g(1)$.

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Differentiaali- ja integraalilaskenta I.1

2. välikoe

15. 12. 2004

1. Osoita funktion raja-arvon määritelmän perusteella, että

$$\lim_{x \rightarrow 1} 2x^3 - x = 1.$$

2. Tarkastellaan funktiota $f:]0, \pi[\rightarrow \mathbb{R}$

$$f(x) = \sqrt{\ln(1 + \sin^2 x)}.$$

(a) Derivoi funktio f . (b) Millä x funktiolla f on lokaali maksimi kohdassa x ?

3. Tarkastellaan funktiota $f: [0, \infty[\rightarrow \mathbb{R}$

$$f(x) = \frac{\cos(e^{x+1})}{\ln(x+2)}.$$

Osoitettava, että f saavuttaa pienimmän arvonsa, eli että on olemassa a , jolle kaikilla x pätee $f(x) \geq f(a)$. Tehtävässä saa käyttää kaikkia koulussa opittuja kosinin ja logaritmifunktion ominaisuuksia kuten tietoa, että $\ln(y) \rightarrow \infty$ kun $y \rightarrow \infty$. (Huom: tehtävä ei liity derivaattoihin.)

4. Oletetaan, että $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ ja $g: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ ovat jatkuvia ja lisäksi $f'(x)$ ja $g'(x)$ ovat olemassa kaikilla $x \in]0, 1[$. Oletetaan, että $f(0) > 2g(0) > 0$ ja kaikilla $x \in]0, 1[$ pätee $g(x) > 0$ ja $f'(x)g(x) \geq f(x)g'(x)$. Osoita, että $f(1) > 2g(1)$. Vihje: kannattaa tutkia funktioiden suhdetta.

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Differentiaali- ja integraalilaskenta I.2

2. välikoe

Elokuu 2005

TÄMÄ ON VÄLIKOE JA SIKSI LASKUAIKAA ON VAIN LAITOS-
TENTIN KAKSI ENSIMMÄISTÄ TUNTIA. MYÖHEMMIN JÄTETTYJÄ
SUORITUKSIA EI VOIDA OTTAA VASTAAN.

Tehtävät ovat aiheen mukaisessa järjestyksessä.

1. Laske

$$\int_0^{\pi/2} \frac{\sin x}{\sqrt{\cos x}} dx.$$

2. Suppeneeko sarja

$$\sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{7 + \sin^2 x}{9}\right)^k?$$

Tarkka perustelu.

3. Tarkastellaan funktioita $f_n : [-1, 3] \rightarrow \mathbb{R}$, missä $f_n(x) = \frac{x^3}{n}$. Suppeneeko jono pisteittäin? Onko suppeneminen tasaista?

4. Selvitä raja-arvo

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(\sin x) - \sin x}{x^3}.$$

Tässä auttaa sopiva funktion $\sin t$ Taylorin kehitelmä kohdassa $t = 0$.

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Analyysi I

2. kurssikoe

15.12.2005

Kokeessa saa käyttää koulusta tuttujen funktioiden tuttuja ominaisuuksia ellei tehtävässä muuta sanota.

1. Osoita funktion raja-arvon määritelmän perusteella, että

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x-2}{x+2} = \frac{1}{5}.$$

2. Osoita, että on olemassa $x > 0$, jolle pätee $\cos x = \sqrt{x}$.
3. Tarkastellaan funktiota $f:]0, \frac{\pi}{2}[\rightarrow \mathbb{R}$,

$$f(x) = \sqrt{\ln(1 + \cos^2 x)}.$$

Osoita, että funktio on aidosti vähenevä välillä $]0, \frac{\pi}{2}[$.

4. Oletetaan, että $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ on jatkuva välillä $[0, 1]$ ja derivoituva välillä $]0, 1[$. Oletetaan lisäksi, että $f(0) = 0$ ja $f(1) = 1$. Osoita, että on olemassa $c \in]0, 1[$, jolla $f'(c) = 2c$. Vihje: tutki erotusta $f(x) - x^2$.

MUISTA VASTATA KURSSIKYSELYYN!

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Analyysi I

2. Kurssikoe 2006

14. 12. 2006

1. Selvitä kurssin lauseiden avulla

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x^{2007} + 2 \sin x)(x + \sin x)}{x^2}$$

Tehtävässä saa lisäksi käyttää sinifunktion jatkuvuutta sekä tietoa, että $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$.

2. Funktio $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ toteuttaa kaikilla $x \in \mathbb{R}$ yhtälön $f(x) = x^2|x|$. Osoita, että f on derivoituva kohdassa $x = 0$.

3. Osoita, että kaikilla $x > 0$ pätee $\ln(x + 1) \geq x - \frac{1}{2}x^2$. Vihje: tutki erotusfunktion derivaattaa.

4. Oletetaan, että kaikkialla derivoituva funktio $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ toteuttaa ehdot $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ ja $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = -\infty$. Osoita, että on olemassa $c \in \mathbb{R}$ jolle $f'(c) = 0$.

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Analyysi I

2. kurssikoe

1. Osoita funktion raja-arvon määritelmän avulla, että

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{x+1} = 0.$$

2. Osoita, että on olemassa $x > 0$, jolle $e^x = 2 - x^2$.

3. Tarkastellaan funktiota $f(x) = \sin(\sin x)$. Osoita, että $f(x) \leq x$ kaikilla $x > 0$.

4. Oletetaan, että $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ on jatkuva, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 2$ ja $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = -1$. Osoita, että on olemassa $x \in \mathbb{R}$, jolle $f(x) = 0$.